

MŪSŲ LIETUVA

NR. 29 (1564) — SEMANÁRIO — 1978 M. LIEPA — JULHO 27 D. — 5,00 kr.
Rua Juatindiba, 20 (28) Caixa Postal 4421 — 01000 São Paulo, SP. Tel. 273-0338

Naujoji Pasaulio LB valdyba

CHICAGA. — Pasaulio lietuvių bendruomenės penktajame seime Toronte liepos pradžioje išrinkta naujoji PLB valdyba liepos 17 d. susirinko posėdžio, kuriame vienbalsiai išsirinko naują PLB pirmininką Vytautą Kamantą.

Lietuvoje gimęs V. Kamantas nuo pat jaunystės reiškiasi skautų veikloje ir labai anksti pradėjo bendruomeninį darbą. J. Bačiūno PLB valdyboje V. Kamantas buvo jaunimo reikalams vicepirmininkas, o ruošiantis pirmajam Pasaulio lietuvių jaunimo kongresui buvo finansų komisijos pirmininkas. V. Kamantas buvo

sešių JAV LB tarybų narys, tarybos prezidiumo pirmininkas. Pastaruoju laiku V. Kamantas aktyviai dalyvauja Lietuvių fondo veikloje, yra PLB kontrolės komisijos narys. V. Kamantas su šeima gyvena Lemonte, netoli Chicagos, kur jis ligi šiol buvo LB apylinkės pirmininkas, mokytojas Maironio lituanistinėje mokykloje, kurios anksčiau buvo direktoriumi.

V. Kamantą išsirinkusi pirmininku, naujoji PLB valdyba pareigomis pasiskirstė: Vaclovas Kleiza — vykdomasis vicepirmininkas, Antanas Joudvalkis — protokolų sekretorius. Daina Ko-

Rožė nuo Lietuvos jaunimo ir tikinčiųjų

Dar apie V. Petkaus bylą

BERLYNAS. — Vakarų Berlyno dienraščio "Die Welt" korespondentas Maskvoje Dietrich Mummendey paskelbė to dienraščio liepos 19 d. laidoje įdomų straipsnį apie Viktoro Petkaus teismą. Korespondentas rašo,

kad apie penkiasdešimt žmonių būrelis, pusė jų jaunimas, du kartus per dieną kalbėjo rožančių prie teismo salės Vilniuje. Paklausti, už ką jie meldžiasi, atsakė, kad meldžiasi už tą, kuris bus nekaltai nuteistas.

Korespondentas taip pradeda reportažą apie V. Petkų, kuris atsidūręs kitų dviejų teisiamųjų, Ginzburgo ir Ščaranskio šešėlyje. Primenama, kad V. Petkus iš jų visų gavo sunkiausią bausmę, nes buvo nuteistas 10 m. koncentracijos stovyklos ir 5 metus ištrėmimo Sibire.

V. Petkus nėjo savanoriškai į teismo salę, todėl jis buvo įtrauktas užlaužtomis rankomis.

Petkui buvo sufabrikotas kaltinimas, kad jis yra homoseksualistas, surastas vienas jaunuolis, kuris liudijo, kad Petkus jį suvedžiojo. Kitiems kaltinimams jokių konkretesnių įrodymų nesurado. Viena liudininkė po parodymo išsitraukusi raudoną rožę padėjo prieš V. Petkų, pasakydama, kad dovana nuo Lietuvos jaunimo ir tikinčiųjų. Tai pastebėjęs, sargybinis nutvėrė gėlę ir metė ją liudininkei atgal. Teismo proceso metu V. Petkus visą laiką tylėjo.

Kun. Karolis Garuckas, pats būdamas Lietuvos Helsinkio grupės narys, liudydamas teisme V. Petkaus byloje, pareiškė pats esąs atsakingas, lygiai kaip ir Petkus, už paruoštus grupės dokumentus. Kai teisėjai pagrasė, kad jis taip pat galėtų būti nubaustas, kun. Garuckas atsakė: "Aš būčiau lai-

jelytė — sekretorė susirasinėjimams. Mečys Šilkaitis — išdinininkas, kun. Antanas Saulaitis — vicepirmininkas švietimo reikalams, Romas Sakadolskis — vicepirmininkas informacijai, ir dr. Algis Paulius bei Saulius Kuprys — vicepirmininkai.

Pagal susitarimą su dabartine PLB valdyba, kuriai pirminkauja Bronius Nainys, PLB valdybos perdavimas įvyks rugpj. 6 dieną, 6 val. vak. Chicagos Lietuvių jaunimo centre. Chicagos visuomenė kviečiama dalyvauti.

Prie naujosios PLB valdybos dar prisidės jaunimo reikalams vicepirmininkė Gabija Juozapavičiūtė iš Toronto, Kanados.

Šalia to, pagal praeito PLB seimo nutarimą, valdyba kooptuos vieną narį sporto reikalams, o šiuo metu ieško naujo redaktoriaus "Pasaulio lietuviui."

Kitas svarbus šio rudens darbas bus telkti lėšas kitą vasarą įvyksiančiam Pasaulio lietuvių jaunimo ketvirtajam kongresui. Valdybos narys dr. A. Paulius sutiko pradėti organizuoti finansams telkti komisiją.

Naujosios PLB valdybos nariai naudojosi proga susitikti su pro Chicagą pravažiuojančiais atstovais iš kitų kraštų. Neformalus pasitarimai vyko su Juliu Mičiūda iš Argentinos, Vincu Kazoku, "Mūsų pastogės" redaktoriumi Australijoje, ir su V. ir D. Slotkais iš Kolumbijos. "Vienas mūsų svarbiausių darbų," pareiškė naujasis pirmininkas V. Kamantas, "bus ir toliau kreipti PLB valdybos dėmesį į kituose kraštuose gyvenančius lietuvius."

Naujoji Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba su svečiais. Pirmoj eilėj iš kairės: inž. Vytautas Kamantas — PLB pirmininkas, svečias iš Argentinos Julius Mičiūdas, Daina Kojelytė — sekretorė, inž. Bronius Nainys — buvęs PLB valdybos pirmininkas; antroj eilėj: Vacys Kleiza — vykd. vicepirm., Romas Sakadolskis — inform. reik. vadovas, Antanas Juodvalkis protokolų sekr., kun. Antanas Saulaitis — švietimo reik. vad., inž. Mečys Šilkaitis — išdinininkas, dr. Algis Paulius — specialiems reikalams ir Saulius Kuprys — teisiniams reikalams. Pareigas iš senosios valdybos perims rugpjūčio 6 d. Nuotr. Jono Kuprio

Viktoras Petkus

BRAZILIJOS LIETUVIŲ PROTESTAS

Praėjusiam ML numery, V. PETKAUS atžvilgiu, buvo kreiptasi į tautiečius: "Žydai dėl nuteistų dviejų savo tautiečių kelia ant kojų visą pasaulį. O mes, lietuviai, dėl šio mūsų tautiečio, ir tūkstančių kitų pasmerkųjų nieko nedarysim?"

BLB-nės, Pabaltiečių komiteto ir BL kunigų vienybės iniciatyva Estų konsulato būstinėj buvo sušauktas pasitarimas. Čia, dalyvaujant Pavergtų Tautų Organizacijos spaudos atstovui, buvo sutarta: 1. pasiųsti protesto telegramą Sovietų ambasadai Brazilijoje. 2. per Vatikano radiją perduoti Lietuvai mūsų solidarumo išraišką ir 3. visa tai perduoti vietinei spaudai. Kas ir buvo įvykdyta. Čia iškarpa iš "Folha da Noite", 7.21 (žinia buvo perduota ne tik Brazilijos, o ir kitiems P. Amerikos laikraščiams).

ROŽĖ NUO LIETUVOS...

mingas, galėdamas priverčiamųjų darbų stovykloje mirti, kaip mirė prieš mane trys Lietuvos vyskupai".

"Times" ir "New York Times" apie Petkų

Neseniai Vilniuje nuteistą lietuvių disidentą Viktorą Petkų vis daugiau prisimena didžioji spauda. Jai anksčiau didžiųjų dienraščių puslapiuose tebuvo linksniuojamos tik Ginsburgo ir Ščaranskio, tai šiuo metu jau iškyla ir Viktoro Petkaus pavardės. Liepos 24 d. laidos milijoninio tiražo "Time" žurnalas, rašydamas apie disidentus primena ir Viktorą Petkų, kaip Helsinkio aktams sekti komisijos Lietuvoje nari. Petkus, šalia politinių kaltinimų, dar buvo apkaltintas, korupcija, girtuokliavimu ir kt. Primenama, kad teismo salėje jis užsikniaubė suole ir neklausė teismo proceso.

"New York Times" dienraštis liepos 17 d. laidoje taip pat prisiminė Viktorą Petkų, skelbdamas, kad disidentų teismą Maskvoje pasmerkė ir popiežius.

Latvių talka

Latviai taip pat neužmiršta V. Petkaus. Latvis Raimund Čaks iš Wisconsin parašė prez. Carteriui ir taip pat latvių laikraščiam "Laiks" ir "Latviešu Balsas" laiškus, kad neturi būti užmirštas brolis lietuvis Petkus. Laiške primena, kad šalia Ginsburgo ir Ščaranskio negalima užmiršti Petkaus, taip pat kovojančio už laisvę. Čaks primena JAV prezidentui, kad imtusi stipresnės akcijos savo užsienio politikoj ypač su Maskva, nes ši tepripažįsta tik stiprią jėgą.

Tikimasi, kad bus sulaukta V. Petkaus reikalo garsinime ir daugiau talkos iš latvių ir estų organizacijų.

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIAI PROTESTUOJA PRIEŠ V. PETKAUS NUTEISIMĄ

Į VIKTORO PETKAUS, kovotojo už žmogaus teises, žiaurų nu baudimą 16 metų kalėjimo ir Sibiro tremties baismėmis, jautriai atsiliepia laisvojo pasaulio lietuviai, ypač JAV-bėse ir Kanadoj

Chicagoj 14 liepos protesto susirinkime dalyvavo visų pavergtų tautų atstovai su vėliavomis. Buvo pakviesti Kongreso nariai ir politikai, kurie pasmerkė komunistų žiaurumus ir pažeidimą prigimtų žmogaus teisių

Panašūs protesto susirinkimai vyko ir kitose JAV-bių vietovėse. Taip pat gausi lietuvių demonstracija buvo 20 d. liepos Toronte, miesto centre, Kanadoje.

Lietuvių protesto demonstracijas plačiai aprašė vietinė spauda su komentarais.

Žiniomis iš Europos, VIKTORO PETKAUS teismo metu Vilniuje, prie teismo rūmų, būrys lietuvių, apie 50 asmenų (dalis jų buvo jaunimas), susirinkę kalbėjo rožančių Praeivių užklausti, už ką jie meldėsi, atsakydavo: Už teisią Viktorą Petkų ir kitus disidentus Maskvos teismuose.

Viktoras Petkus teisman buvo įvestas užlaužtomis rankomis, prievarta.

Petkus nuteistas 10 metų sunkių darbų kalėjimo ir 5 metams Sibiro tremties.

Petkus yra gimęs 1929 m. Raseiniuose. 1947 buvo nuteistas 10 metų sibirinio lagerio už dalyvavimą katalikų jaunimo organizacijoje. Po 6 metų, kaip nepilnametis, paleistas. Studijavo lituanistiką Vilniaus universitete. 1957 m. vėl suimtas ir nubaustas 6 metų kalėjimo. Trečią kart suimtas 1977 rugpjūčio 23 d. ir tardytas ištisus metus; ir galop žiauriai nuteistas.

ML koresp. prel. P. Ragažinskas

Exilados enviam

4/9/78
protesto à
Folha da Noite
Embaixada russa

O Comitê Pro Liberdade das Nações Cativas (Pro Libertate), entidade com sede em São Paulo, que reúne representantes de 14 nações subjugadas pelo comunismo, e outras numerosas associações de refugiados de nações detrás da cortina de ferro, existentes em São Paulo, enviaram telegrama de protesto ao embaixador da Rússia em nosso País, Dmitri A. Jukov, acerca dos processos que estão sendo movidos contra três dissidentes na Rússia. Segue a transcrição do telegrama:

"Sr. Dmitri A. Jukov
Embaixador da Rússia no Brasil

"Os Comitês Pro Liberdade das Nações Cativas (Pro Libertate) e Pro Justiça dos Povos Bálticos, além de outras representativas associações de refugiados das nações detrás da cortina de ferro, existentes em São Paulo vos comunicam toda a sua indignação ante os processos sinistros aos quais estão sendo sujeitos os corajosos dissidentes Anatoly Scharansky, Alexander Ginsburg e Victoras Piatkus.

"Este novo lance do sistema repressivo soviético tem pelo menos a vantagem de mostrar ao mundo livre o perigo que para ele representa a contínua pressão ideológica, política, bem como a ameaça militar das nações comunistas. Porém agrava a compaixão dos refugiados para com as vítimas da perseguição soviética.

"Parecendo-nos útil que o governo ao qual representais conheça esses e análogos sentimentos que essa repressão vai causando no Brasil e no mundo, enviamos-vos esta mensagem. E ao mesmo tempo formulamos

nossas preces à Rainha do Céu para que conforme proteja e liberte todos os que gemem sob o jugo comunista. Karel Baloun e Juozas Ciuvinskas

O papa Paulo VI, num discurso cuidadosamente redigido, expressou domingo seu pesar pela condenação dos três dissidentes soviéticos julgados na semana passada: Anatoli Shcharansky, Alexander Ginsburg e Viktor Piatkus. Falando na sua residência de verão, em Castelgandolfo, o papa disse que se viu obrigado a falar sobre os processos devido às sentenças aplicadas com muita severidade "contra pessoas acusadas de delitos ideológicos". Depois de elogiar os acordos de Helsinque, o papa disse que a opinião política não pode ser olhada como um crime".

O ESTADO DE S. PAULO

18 DE JULHO DE 1978

Duokit laisvės, duokit saulės...

Penktoji Kanados ir JAV lietuvių dainų šventė Toronte • Dalyvavo 54 chorai ir per 1,400 dainininkų • Įspūdingas įvygiavimas

Šiai dainų šventei buvo parinktas motto — Pr. Lemberto eilėraščio posmas: "Iš visų kraštų pasaulio vėjai neša mūs skundus: duokit laisvės, duokit saulės, leiskit grįžti į namus..."

Taip, suvažiavo į Torontą iš evijos lietuviai iš daugelio pasaulio kraštų, išskyrus okupuotą Lietuvą, nors, rodos, vienas kitas buvo atvykęs ir iš jos. Dainininkai taip pat suvažiavo iš daugelio Š. Amerikos miestų ir net Australijos. Jie ištisą šeštadienį repetavo, kad galėtų suvesti vienybės daugybę skirtingų niuansų bei dainų interpretacijų. Prakitavo choristai, prakitavo ir chorvedžiai, ypač tie, kuriems sunkiau sekėsi koordinuoti ir apvaldyti...

Tūkstančiai lietuvių

Kai atėjo trečioji sekmadienio valanda, Toronto arena "Maple Leaf Gardens" buvo okupuota lietuvių. Tai skelbė ir ant pastato prie įėjimo uždėtas įrašas "Lithuanian Folk Song Festival". Grojant estų orkestrui "Estonia" Br. Jonušo marsus, pradėjo žygiuoti vėliavos, kurias gerbė sustojusi gausi minia. Jų įkandin sekė chorai su savo plakatiniais įrašais, rodančiais vieneto pavadinimą ir vietovę. Daugiausia ovacijų susilaukė Australijos lietuvių Dainos Sambūris iš Melburno, nes atliko didžiausią, beveik odisejišką kelionę.

Taip pat su ovacijomis buvo sutiktas ir vaikų choras, kurį sudarė mokyklų mokiniai iš Čikagos, Toronto ir kitų vietovių. Jie buvo gražiai uniformuoti ir padarė malonų išpūdį. Su dideliu dėmesiu buvo sutikti ir Pasaulio Lietuvių Sportinių Žaidynių laimėtojai, pasipuošę pergalės ženklais — auksiniais, sidabriniais ir bronziniais medaliais.

Kai suėjo į savo vietas dainininkai, užsipldė beveik visas šonas plačiosios arenos, kurioje telpa per 16.000 žiūrovų. Scenoje buvo susėdęs estų pučiamųjų orkestras, simfoninis Toronto miesto ir kanklininkų orkestrai, o ant kylančių laiptų išsirikiavo dainininkai. Vyrai turėjo sutipti pačion palubėn, kur šilimos tikrai netruko...

Su dideliu iškilmingumu buvo sutikta karalienės atstovė Ontario prov. gubernatorė Pauline McGibbon, kuri atvyko su palyda ir užėmė jai skirtą ložę.

Kai pasigirdo Kanados himnas "O Canada", visa minia atidavė pagarbą Kanadai, o po to himnu "Lietuva, tėvyne mūsų" — Lietuvai. J. Gaidelio "Malda už tėvynę" buvo prisiminti Lietuvos žuvusieji ir gyvieji kovotojai. Organizacinio komiteto pirm. J. R. Simanavičius perskaitė trumpą deklaraciją anglų ir lietuvių kalbomis. Joje buvo išreikšti pagrindiniai lietuvių tautos ir išeivijos siekiai,

būtent, laisvės Lietuvai, lietuvių tautai, kuri turi lygią teisę egzistuoti nepriklausomai, kaip ir kitos pasaulio tautos.

Iš visų kraštų...

Po šios deklaracijos, sutiktos gausiais ir ilgais plojimais, pakylėjo pasirodė dainų švenčių veteranė JAV-se A. Stephens, kuri perdavė dirigento lazdele muzikui ir kompozitoriui St. Gailevičiui. Pastarajam teko diriguoti savo sukurtą dainą pagal Pr. Lemberto eilėrašį "Iš visų kraštų pasaulio". Tai buvo prasminga ir simbolinė išraiška pirmųjų Pasaulio Lietuvių Dienų, kurios iš tikrųjų sutraukė Lietuvos dukras bei sūnus iš beveik visų pasaulio kraštų. Visi jie savo širdyse maldavo drauge su milžinišku jungtiniu choru: "Duokit laisvės, duokit saulės..."

Daina buvo nauja, skambėjo ilgesingai ir kartu entuziastingai, nes iš visų kraštų sulėkė jautė savo jėgą, nors ir nepakankamą efektingai padėti pavergtiesiems savo broliams bei sesėms tėvynėje. Visdėlto visas šis milžiniškas renginys padvelkė laisvės vėju, siunčiamu pavergtos tėvynės link.

Pradinės dainos

Po įžanginių dalykų prasidėjo vien dainų kalba. Estradoje pasirodė dirigentas J. Jurgutis

iš Čikagos ir akompaniatorius E. Krikščiūnas iš Toronto, kuris palydėjo pianino akordais mišraus choro dainas. Suskambėjo dainos — J. Naujalio "Dainų dainelės", K. V. Banaičio "Po augštus kalnus", J. Zdaniaus "Siūbau, lingau paukštelis", V. Jakubėno "Nurimk, sesut". Visos šios dainos aidėjo tvirtai, darniai, bet be didesnio dinamizmo, tik K. V. Banaičio "Po augštus kalnus" išsiskyrė ryškesne dinamika.

Ramiai ir dinamiškai

Vyrų choro dainoms dirigavo A. Mikulskis, pianinu akompanavo J. Govėdas. Pirmiausia ilgesingais tonais plačiai išsiliejo J. Naujalio "Lietuva brangi". Lietuvio širdžiai tai buvo miela daina, prabylanti širdies kalba, bet kitataučiams galėjo pasirodyti nuobodi. J. Dambrausko "Jau žirgelis pabalnotas", A. Mikulskio "Už augštų kalnų" ir J. Karoso "Augo kieme klevelis" skambėjo gana liaudiškai, dvelkė senosios Lietuvos idilija, nestokojo tvirto dirigento mosto, plaukė ramia, plačia, įprasta vaga.

Įspūdis bematant pasikeitė, kai estradoje pasirodė jauniausias amžiumi dirigentas Jonas Govėdas, torontiškio "Varpo" vadovas. Akompanuojant A. Jurgučiu, jam teko diriguoti L. Abariaus "Augau aš pas tėvelį" ir St. Sodeikos "Šiaurės pašvaistė". Visų akys buvo nukreiptos į dirigentą, kuris dinamiškais mostais, lyg būtų įlektrintas, įaudrino ir jungtinį chorą. Pastarojo dainavimas aidėjo galingai, darniai, gyvai. Užtat susilaukė audringų plojimų.

Liaudies muzika

Po pertraukos antroji pranešėja Rasa Lukoševičiūtė iš Montrealio turėjo vargo, kol sukvieta milžinišką auditoriją į savo vietas. Kiek atsikvėpę klausytojai pirmiausia išgirdo jungtinį liaudies instrumentų orkestrą, kuriame didžiąją dalį sudarė kanklės. Orkestras atliko savo dirigento A. Mikulskio kompoziciją — lietuvišką rapsodiją — "Ant Nemuno kranto". Joje pynėsi liaudies gyvenimo nuotaikos — lyriškos, linksmos, melancholiškos ir gyvos.

Vaikų choras

Atėjo eilė ir vaikų chorui. Iki šiol patogiai ilsėjęs, sustojo, kviečiamas estradon užlipusio dirigento Fausto Strolios. Lydimas simfoninio orkestro, vaikų choras padainavo B. Budriū-

Jauniausios dainininkės, dalyvavusios penktojoje Kanados ir JAV lietuvių dainų šventėje Toronte St. Dabkus

TIESA IR GYVENIMAS

Nuostabus lietuvių tikėjimas

Toronto vyskupo pagalbininko Tomo B. Fultono pamokslas (jo vertimas), pasakytas Lietuvos Kankinių šventovės dedikacijos šventinio iškilmėse 1978 m. birželio 11 d. Mississaugoje

Malonu man dalyvauti šios popietės liturginėse apeigose, kuriose iškilmingai šventinama nauja Lietuvos Kankinių šventovė. Tai iš tikrųjų laimėjimo diena, sakyčiau, naujo laimėjimo lietuvių bendruomenei Toronto arkivyskupijoje. Šia proga perduodu sveikinimus naujojo mūsų dvasios vadovo arkivyskupo Carterio, kuris išreiškia savo dėkingumą, taip pat jo pirmtakų — kardinolo McGuigano ir arkivyskupo Pococko, ryšium su jūsų bendruomenės įnašu į arkivyskupijos gyvenimą. Jisai sveikina jus šio šventinio proga, kurioje perimate savo žinion naujai pastatytą šventovę.

Didelė garbė turėti čia asmeninį Šv. Tėvo atstovą — apaštalinį pronuncijų arkivyskupą Palmas, atliekanti iškilmingas šventinio apeigas. Jo buvimas labai derinasi su šia proga, nes lietuvių ištikimybė Šv. Sostui visuomet buvo viena jų tikėjimo atramų.

Tarp K. Bendrijos vartojamų liturginių tekstų naujos šventovės dedikacijoje bei šventinime yra šis Genezės knygos sakiny: "Kaip garbi yra ši vieta! Tai Dievo namai ir dangaus vartai."

Tie žodžiai buvo pasakyti patriarcho Jokūbo, kai jis pakirdo iš vizijos, kurioje Viešpats apreiškė nuolatinį buvimą savo tautoje: "Būki tikras, aš esu su jumis. Aš saugosiu jus visur, kur tikėtai keliausite. Aš neapleisiu jūsų, kol neišpildysiu visų savo pažadų".

Jokūbui Viešpaties prezencija ir jo galybė padarė tokį gilų įspūdį, kad jis tą vietą, kurioje susitiko su Viešpačiu, pavadino "Bethel", t.y. "Dievo namais".

Perkeltine prasme šie žodžiai taikomi kiekvienam katalikų dievnamiui-šventovei. Mūsų tikėjimas skatina statydinti šventoves su dideliu rūpestingumu, aukojant geriausius mums įmanomus išteklius, kad mūsų tarpe išaugtų Dievo buvimo simbolis.

Visų pirma tai ir yra katalikų šventovė-regimas Dievo prezencijos ženklas, matoma mūsų tikėjimo išraiška, nuolatinis priminimas Dievo didybės kūrinijai ir galutinės žmogaus atsakomybės Dievui. Dėlto nenustabu, kad legendinis lietuvių tautos tikėjimas rado savo išraišką gražiose katedrose bei

šventovėse jūsų tėvynėje ir taip pat daugybėje pakelės kryžių, taip unikalių ir dievotų, kuriais nusėta Lietuvos šalis. Jie primena Dievo buvimą ir žmogaus pareigas Jam.

Labai derėjo šią šventovę dedikuoti tiems, kurie atidavė savo gyvybę už tikėjimą, už teisę garbinti Dievą, statydinti šventoves Jo garbei, skelbti Dievo įstatymo pirmavimą, o ne žmonių.

Bet šventovė yra daugiau nei Dievo buvimo ženklas žmonių tarpe: ji yra iš tikrųjų Dievo namai, žmogaus susitikimo vieta su Dievu. Čia gimsta krikščioniškasis tikėjimas, čia iš Krikšto vandens išnva naujagimis, dieviškojo gyvenimo dalininkas. Čia bręsta jis, priimdamas sakramentus, ypač Suvirtinimą ir Eucharistiją. Čia renkasi Dievo tauta, jo tikintieji žmonės garbinti bei šlovinti Dievu, klausyti Jo žodžio ir melsti Šv. Dvasią, kad gait

vintų tą Jo žodį. Čia jie vėl aukoja amžinąją Kristaus auką Tėvui už visų žmonių nuodėmes. Čia jie pakyla iš nuodėmės naujam gyvenimui glaudžiame bendravime su Kristumi. Čia Viešpats gyvena su žmonėmis unikaliuoje tikrovėje, kurią vadiname realia švenčiausio Sakramento prezencija. Visa tai padaro katalikų šventovę tikrais Dievo namais.

Kadangi tokia yra šventovės reikšmė, jos statyba buvo centrinis dalykas puikaus, didelio projekto, kurį ryžosi vykdyti arkivyskupijos lietuvių bendruomenė Mississaugoje. Šis projektas, pradėtas planuoti prieš 20 metų, siekė pastatyti socialinį, kultūrinį ir religinį lietuvių centrą. Centrinė religijos vieta jau buvo aiški pačioje pradžioje, kai Mišios buvo atnaujintos kapinių oratorijoje, šalia paminklo kankiniams. Pastatytas salė, Mišios joje buvo laikomos kiekvieną sekmadienį. Dabar šioje šventovėje, gražiai pastate, taip skoningai su tvarkytame, Viešpats turi savo buveinę.

Pagal K. Bendrijos nuostatus, ypač dvi vietas laikomos šven-

tomis — šventovės pastatas ir kapinės. Pastarųjų buvimas arti šventovės yra nuolatinis priminimas žmogaus mirtingumo ir nemaraus amžinojo gyvenimo. Kadangi ši šventovė yra vadovė į amžinąjį gyvenimą, kurio visi siekiame, dera ją vadinti "dangaus vartais". Tai reiškia, kad pro jos duris jūs įžengiate į kelią, vedantį Dievo viešpatijon.

Siūlau dvi praktiškas šios dienos iškilmų išvadas:

1. Naudokitės šia šventove, padarykite ją širdimi bei centru jūsų bendruomenės, jūsų asmeninio ir šeimos gyvenimo.

2. Gerbkite šią šventovę kaip Dievo namus. Šiame sekuliarizacijos šimtmetėje, kuris nušventino ir paniekino tai, kas buvo laikoma šventa ir neliečiama, — lalkykite šią vietą šventa. Mokykite savo vaikus elgtis joje pagarbiai. Rodykite savo pavyzdžiu, kad reikia tylos bei pagarbos, ypač akivaizdoje Šv. Sakramento, juoba, kad tai yra sena jūsų tikėjimo tradicija.

Sveikinu jus — kunigus ir parapiją už šį laimėjimą. Ypač kun. Ažubalis vertas didžiausio pripažinimo už pramatymą bei vadovavimą, kurio dėka išaugo ši graži šventovė. Tačiau jis mažai tebutų pasiekęs arba nieko be visos bendruomenės paramos. Jis paramos nestokojo.

Prašau Dievą mūsų Tėvą laiminti jus visus ir meldžiuosi, kad ši šventovė ilgai būtų jūsų bendruomenės katalikiško gyvenimo židiniu ir taptų stipria grandimi, jungiančia su platesne šeima, būtent, Toronto arkivyskupijos Bendrija.

Duokit laisvės, duokit

no "Grażinkit laisvę", liaudies dainą "Oi, toli toli", Viltenio "Mūsų dienos", J. Bertulio "Vasara", J. Gaidelio "Dainuojanti jaunystė", St. Šimkaus "Vakarinė daina". Jaunos krūtinės nepajėgė pasiekti tvirtesnio dainavimo tokioje didelėje erdvėje, vietomis beveik užgožė orkestras tačiau jaunuju dainos skambėjo maloniai ir viltingai. Publika negailėjo jiems katučių ir sukėlė net ovacijas.

Moterų choras

Moterų chorui dirigavo V. Verikaitis, palydėjo jungtinis liaudies instrumentų orkestras. Moterų choras atliko M. K. Čiurlionio "Taip pat žadėta", M. Petrausko "Vaidilutės", A. Mikulskio "Kur lygios lankos", B. Budriūno "Išėik, tėveli". Šio choro dainavimas skambėjo išlygintai, ramiai, nesukeldamas publikoje didesnio entuziazmo. Jų dainavimą kiek kliudė išsidėstymas plačioje erdvėje — sunkino suliejimą į vieną vienetą.

Didinga užbaiga

Paskutinė dalis teko dirigentui Br. Budriūnui. Akompanuojamas dainų šventės orkestro, jungtinis choras atliko J. Zilevičiaus "Laisvės dainą", Br. Jonušo "Namo broliukai". Visų

dėmesį betgi atkreipė sol. Gina Čapkauskienė, atlikusi Br. Budriūno "Mano protėvių žemė" drauge su jungtiniu choru ir orkestru. Tai buvo bene išpūdingiausia dainų šventės dalis, aidėjusi tikrai didingai, ryžtingai. Ji kviestė kvietė lietuvius didžiutis savo praeitimi ir ryžtis ateities kovoms. Solistės balsas per mikrofoną pasiekė tūkstančius klausytojų ir žavėjo savo melodingumu, tvirtumu ir spalvingumu.

PLB pirm. Br. Nainiui tarus padėkos žodį rengėjams ir Organizacinio PLD Komiteto pirm. J. R. Simanavičiui įteikus žymenis dirigentams, jungtinis choras, diriguojamas Br. Budriūno užtraukė paskutinę dainą "Lietuviais esame mes gimę" St. Šimkaus. Tada išžygiavo vėliavos, o su jomis chorai ir labai gausi publika (apie 12.000). Visi gėrėjosi puikiai pavykusia dainų švente ir savo širdyse dėkojo tiems, kurie nešė didelę, atsakingą ir rizikingą rengimo našą. Kaip ir visuose didesniuose renginiuose, neapsieita be didesnių ar mažesnių klaidų, trūkumų, tačiau visi jie, palyginus su tuo, kas padaryta bei atsiekta, — nublunka. Kl.

—viškės Žiburiai

BRAZILIJOS lietuvių jaunimo sąjunga

Jaunieji apie vyresniusius

AL. GIMANTAS

Neseniai teko kiek plačiau padiskutuoti įvairius bėgamojo gyvenimo reikalus su grupele lietuviškojo akademinio jaunimo. Kalbėjome lietuviškai, tačiau jaunesiems pritrūkus lietuviškų žodžių, teko griebtis anglų kalbos. Taipogi, matant, kad jiems sunku suprasti vienu ar kitokias sąvokas lietuviškai, reikėjo anglų kalbos pagalbos. Vadinasi, tokia yra šios dienos realybė, kai dviejų kartų tautiečiams geresniam ar platesniam išsiaiškinimui gimtosios kalbos jau neužtenka...

Ne tik svarbu, bet ir miela kalbėtis su jaunosios kartos atstovais, kurie, nors ir neatstovauja visumai, bet tam tikra dalimi gali atliepti ir likusias mūsų jaunimo dalies nuotaikas, lūkesčius, įsitikinimus, išsivijos atžalyno mentalitetą, dvasinę būseną. Patirti jų nuomones yra būtina, ypač žinant, kad kai kurie tų jaunųjų jau netrukus bus lietuviškojo gyvenimo vadovaujančiomis asmenybėmis.

Atrodo, ar tik ne daugiausia nerimo jaunimui kelia vyresniųjų kaip ir nuolatinis "kalimas", kad lietuviai, kaip tauta, yra geresni už visus kitus. Jei tai yra tiesa, jiems jinai nėra lengvai priimama ar suprantama. Esą iš savosios aplinkos pavyzdžių jie to visai nemato. Jiems atrodo, kad lietuviai nėra nei blogesni, nei geresni už kitas tautybes. Tokie esą ir patys jaunieji, maždaug atitinka aplinkos vidurki.

Stebina jaunesniusius lietuviškosios visuomenės visiškas nuomonių ir veiklos atsijimas nuo itin svarbių laiko ir įvykių diktuojamų problemų. Esą lietuviai visą dėmesį skiria užsienio politikai, kurioje jaučiasi

žinovais. Užsienio politika esanti įvairių kompleksų derinys su visa eile prielaidų, galimybių, rezervacijų ir prieštaravimų. Iš kur tad išsivijos vyresnieji (beveik visi) tapo tokiais dideliais išmanėliais, viską norinčiais rikiuoti tikrai kairėn ar dešinėn?

Jaunuosius savotiškai skaudina ar bent darina lyg ir isigalejusi moda (nebent išskyrus estus ir latvius) tesirūpinti grynai savaisiais reikalais ir problemomis. Tuo tarpu daug yra visuotinių problemų, būdingų ne vien lietuviams, bet ir visai žmonijai. Sankama už teisių pažeidimus Sovietijoje, bet tylima, kai panaši padėtis iškyla kitur. Lietuviai "nemato ir negirdi", neturi savo jokios viešos nuomonės gyvenamojo krašto itin painioje ir slidžioje situacijoje, kaip infliacija, nedarbas, kriminaliniai nusikaltimai, korupcija, prostitucija, abortai. Vadinasi, kratomasi bendrųjų pareigų, nors tai nederėtų lojaliems krašto piliečiams. Reiškia, šioje plotmėje lietuvių įnašas lygus beveik nuliui. Kodėl tad daug vyresniųjų vis dar mano, kad jie yra itin vertingi piliečiai, savuoju pavyzdžiu teigiamai veikia gyvenamąją aplinką? Ar tokiam elgesy nėra veidmainystės?

Nepatinka ar net savotiškai pykina jaunąją kartą vis dar pasitaikantis lyg ir nepasitikėjimas ar jausminis nedavertinimas, vis jaučiamas iš mūsų vyresniųjų. Dar niekas "neapsikiaulino" (taip buvo pasakyta) iš jaunųjų tarpo viešais pareiškimais Vilniuje. O ką galima čia pasakyti apie vyresniusius? Ką kiekvieno paleistas šūkis "mylėsi Lietuvą iš tolo" svetur gimusiam ir kojomis nelietu-

Platus rašinių konkursas

Jaunas žmogau!

Esi 16-35 m. amžiaus? Jieškai progos išreikšti kokią nors nuomonę ar mintį? Norėtum išbandyti savo kūrybinius gabumus? Nori laimėti pinigų? Jei taip, tai skaityk toliau!

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga skelbia pasaulinio masto rašinių konkursą. Jei gerai lietuviškai rašai, neslėpk savo talentų. Mes jieškome jaunų literatų. Jei silpnai rašai, nenusimink! Mums svarbu ne tik kaip rašai, bet ir ką nori pasakyti. PLJS taip pat duoda tau pilną savarankiškumą rašyti kiek ir ką tik nori. Tad pasiskaityk taisykles, semkis įkvėpimo ir imk plunksną.

Kas gali dalyvauti?

Šiame konkurse gali dalyvauti visų kraštų lietuvių jaunimas 16-35 m. amžiaus. Taip pat gali dalyvauti visų kraštų LJS valdybų nariai, išskyrus mūsų centrinės valdybos narius, kurie rengia konkursą. Konkursas yra padalintas į dvi dalis pagal amžių: 1. jaunimui — 16-24 m. amžiaus ir 2. vyresniesiems — 25-35 m.

Ką rašyti?

Konkursas turi tris rašinių sritis:

a. beletristika: trumpa apysaka, anekdotas, novelė ar betkuri rūšis grožinės literatūros.

b. poezija: eilėraštis ar eilėraščių rinkinys; kiekvienas eilėraštis bus atskirai įvertintas; eilėraščiai, kurie sudaro tam tikrą ciklą ar junginį, bus laikomi vienu darbu.

c. žurnalistika: reportažas, aprašymas tikro įvykio, svarstymas aktualaus klausimo; temos gali apimti politiką, religiją, sportą, meną, visuomenės reikalus ir kt.

Temos ir ilgis

PLJS jokių specifinių temų nenustato. Būtų gerai, jeigu jaunimas pasirinktų jaunimui aktualias temas, bet to nereikalaujama. Taip pat nenustatome rašinio ilgio. Rašyk kiek nori ir kiek gali. Svarbu tik, kad rašytumei lietuviškai. Gali, jei nori, rašyti daugiau negu vieną rašinį ar eilėraščių. Gali dalyvauti viso-

se srityse — beletristinėje, poetinėje ir žurnalistinėje.

Kur ir kaip siųsti?

Rašiniai turi būti mašinėle parašyti, naudojant kas antrą eilutę. Ant kiekvieno lapo reikia pažymėti slapyvardį, o į atskirą vokelį įdėti tikrą pavardę ir adresą. Jeigu rašai daugiau negu vieną rašinį, atsimink, kad kiekvieną atskirą rašinį ar eilėraščių reikia pasirašyti skirtingu slapyvardžiu. Pažymėk ant rašinio savo amžiaus grupę.

Visus rašinius siųsti į PLJS būstinę ir pažymėti šitaip: "PLJS KONKURSAS", 1573 Bloor W., Toronto, Ont., Canada M6P 1A6.

Galutinė data

Visus rašinius prisiųsti PLJS valdybai iki 1978 m. gruodžio 1 d. Galite pradėti jau dabar siųsti.

Vertintojų komisija

Komisiją sudaro trys akademikai, kurių pavardės bus vėliau paskelbtos. Rašiniai bus įvertinti iki 1978 m. gruodžio 31 d.

Premijos

Iš viso bus išdalintos šešios pinigines premijos už geriausius rašinius ir eilėraščius, t.y. abiejose amžių grupėse bus trys premijos (viena už geriausią beletristinį rašinį, viena už poeziją ir viena už žurnalistinį rašinį).

Mecenatai

Žurnalistų Sąjunga jau yra paaukojusi \$300, PLJS pati auksuoja \$250 vienam asmeniui padengti daliai kelionės išlaidų į IV jaunimo kongresą. Dar laukiame žodžio iš kitų mecenatų.

Brošiūra

Jei atsiras labai gerų rašinių ir eilėraščių, PLJS juos išspausdins specialioje brošiūroje, kuri bus platinama IV jaunimo kongreso metu.

Taigi, jaunas žmogau, nesėdėk ir nežiopsok! Parodyk visiems, kad lietuviškas jaunimas iš tikrųjų turi svarbių minčių ir kūrybinių jėgų. Šis konkursas yra ruošiamas tau. Pasinaudok!

Kristina Parėštytė, PLJS

Čikagos sporto klubas "Lituanica" žygiuoja Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynių atidarymo iškilmėje Toronte
Nuotr. J. Bakevičiaus

siam gimtosios tėvų žemės esąs per daug abstraktus šios dienos skubios ir efektyvios komunikacijos eroje. Yra jaunųjų, siūlančių aną šūki pakeisti į "mylėsi Lietuvą iš kiek galint arčiau" ar pan. Pažadinti bei palaikyti gilesnei Lietuvos meilei

būtina. jų nuomone, patiems pajusti lietuviško juodžemio ar smilčių kvapą, lietuviškų laukų bei miškų aromata. Tada kelionės Lietuvon reikėtų ne turistinė pramoga ar smalsumą, bet beveik religinį ritualą.

MŪSŲ DIDŽIOJI ŠEIMĀ

"PALANGOS" SKAUTŲ-ČIŲ STOVYKLA STA. IZABEL 9 – 16 /VII/78

Sekmadienį, 16 d., pasibaigė dar viena "Palangos" vietininkijos skautų-čių žiemos stovykla. Bet šį kartą neturėjom mūsų mielos vietininkės, skautininkės p. Eugenijos Bacevičienės, kuri yra dabar Šiaurės Amerikoje, dalyvaujanti VI Skautų Tautinėje Stovykloje, Paxton, Mass. kaip Brazilijos lietuvių skautų-čių atstovė. Mūsų vietininkija linki jai sėkmės kelionėje.

Mūsų žiemos stovyklą pavadinom "Geležinis Vilkas" ir ji įvyko Sta. Izabel, p.p. Šimkūnų sodžiuje. Jiem labai dėkojam.

Buvom iš viso 31 stovyklautojai, paskirstyti į 4 skiltis.

"LOKIAI"

Flávio Bacevičius - skilt.
Augusto Zaluba
Leo Medvedera
Ieros Aradzenka
Marcelo Černiauskas F.

"ERELIAI"

Artur Pavilionis - skilt.
Carlos A. Pakalnis
Leonardo Kaminskas
Antonio Belapetravičius
João Butkus Filho

"PELÉDOS"

Estela Belapetravičiūtė - skilt.
Márcia Pavilionytė
Elisabeth Jurciukonytė
Fátima Jurciukonytė
Sandra Greičytė
Solange Banevičiūtė
Cristina Zalubaitė
Eglė Šaltėnaitė

"VILKIUKAI"

Jonas Šaltenis
Vytytis Šaltenis
Valter Belapetravičius
Marcelo Belapetravičius
Paulo Banevičius

"VADOVAI IR SVEČIAI"

Beatriz Bacevičiūtė
Rosana Jurciukonytė
Nilza Guzikauskaitė
Edna Karavichūtė
Eduardo Greičius
Claudio Butkus
Edson Karavich
- Roberto Saldys - komandantas

Antradienį buvo mūsų "Tėvynės Diena". Iš ryto turėjom pokalbį: Flavijus mums kalbėjo apie "Darių ir Girėną", kaip buvo jų skridimas, koks tikslas ir kaip viskas nelaimingai pasibaigė. Po to Robertas mums kalbėjo apie Vytautą ir "Žalgirio Mūšį". Buvo labai įdomu.

Po to kiekvienas pasidarė aitvarą iš Lietuvos vėliavos spalvos popieriaus. Dar kiti padarė tikrus lėktuvėlius. Popiet turėjom žaidimą, kuris buvo maždaug kaip mušė. Viena grupė turėjo kaip nors pagauti kitos grupės vėliavą.

Trečiadienį buvo mūsų iškylos diena. Išėjom iš ryto kiekviena skiltis su savo kuprine ir maistu. Skiltys išėjo viena po kitos su maždaug 20 minučių laikotarpiu.

Ten sukūrėm laužą ir valgėm keptas bulves ir mėsos ir dar citrinos. Buvo labai graži vieta, tarp kalnų ir medžių. Iš viso kelionė turėjo 5,5 km. Papietavom apie 11 val. Kai grįžom atgal, maždaug antrą valandą popiet, visi norėjo maudytis upelyje, nes vakare turėjom mažą baliuką.

Ketvirtadienį turėjom mūsų "Sporto Dieną", su daug žaidimų. Iš visų išrinkom geriausias komandas. Buvo tinklinis, futbolas ir "queimada".

Per vakarinę programą turėjom mūsų "Talentų Vakara", ir dabar tikrai žinom, kad mes turim tarp mūsų daug artistų.

Penktadienį turėjom mūsų "Susikaupimo Dieną". Kun. Petras Rukšys atvažiavo su p.p. Greičiais, mums pakalbėti apie tikrą meilę, ir kaip mes tikrai galim būti naudingi. Mes klausėmės juostelės: "Oração da minha vida", kurią jis mums atvežė, ir kuri mus tikrai labai sujaudino. Maždaug apie 5 val. turėjom Šventas Mišias, po išpažinties. Po to, kun. Rukšys ir p.p. Greičiai išvažiavo. Per vėliavų nuleidimą, Leo Medvedera davė savo įžodį. Sėkmės mūsų naujam skautui.

Vakare sukūrėm laužą, ir visi tylėdami klausėmės juostelės, ir galvojom apie jos žodžius.

Šeštadienį buvo mūsų havaietiškas "Luau". Visi naudojo kasas per pietus, kurie buvo prie upelio. Vieta buvo labai gražiai papuošta. Po piet pradėjo lyti, ir visi pasilikom namie. Labai smarkiai dainavom, beveik visą dainų knygelę iš karto. Vakare turėjom karnavalą su baliu.

Sekmadienį jau anksti rytą, tėvai pradėjo atvažiuoti. Tenai visi labai linksmi papietavom, ir važiavom atgal.

Taip linksmi praleidom savaitę.

Labai dėkojam visiems tiems, kurie mums vadovavo.

Budžiu,

p. skilt. Beatriz Bacevičiūtė

"Palangos" stovyklautojai Sta. Isabel

PASAULIO LIETUVIŲ DIENOS TORONTE

Msgr. Pijus Ragažinskas
ML korespondentas

Didžiausiam Kanados lietuvių centre – TORONTO mieste, turinčiam virš pusantro milijono gyventojų, nuo birželio 26 ligi liepos 4 dienos vyko PASAULIO LIETUVIŲ DIENOS.

Lietuvių Dienų programoje buvo: lituanistikos MOKYTOJŲ STUDIJŲ SAVAITĖ, kurioje dalyvavo virš 80 mokytojų, susirinkusių iš 9 kraštų. Jų tarpe iš tolimosios Australijos. Iš Brazilijos kursuose dalyvavo Eug. Bacevičienė ir prel. P. Ragažinskas. Studijų savaitėje buvo apžvelgta lituanistinių mokyklų padėtis įvairiuose kraštuose, mokytojų paruošimas, nauji mokymo metodai. Daug dėmesio buvo kreipta į mokinius, nemokančius lietuvių kalbos. Priimta visa eilė praktiškų nutarimų.

SPORTO ŽAIDYNĖS, trukusios penkias dienas, buvo gausios savo dalyviais, ypač Australijos grupė su 90 sportininkų.

Šio susitikimo proga JAV-bių ir Kanados sportininkai apsijungė į vieną bendrą sporto sąjungą-organizaciją. Į ją taip pat pareiškė noro įeiti ir Australijos sportininkai.

Šios žaidynės suartino įvairių kraštų sportuojantį jaunimą ir padarė ateities veiklai.

Nors Lietuvių Dienų programa buvo pradėta birželio 26 su mokytojų studijų savaitė ir sporto žaidynėmis, tačiau oficialus atidarymas įvyko 29 dieną Toronte Etobicoke stadione, dalyvaujant Toronto miesto prefeitui, Ontario provincijos ir federalinės vyriausybės atstovams, Lietuvos konsului Žmuidzinui ir kt.

Birželio 30 dienos vakarą Royal York viešbutyje registravosi PLB SEIMAN atvykusieji atstovai ir buvo suruoštos susipažinimo vaišės. Šia proga seimo rengimo komiteto pirmininkas, dr. J. Sungaila, atidarė Kanados lietuvių menininkų PARODĄ.

Susipažinimo vakaro vaišių išlaidas padengė Toronto miesto valdžia. Be to, Miesto valdyba Lietuvos Dienoms įteikė 15 tūkstančių dolerių, o federalinė – 80 tūkstančių dolerių.

PLB SEIMAS prasidėjo liepos 1 dieną Royal York viešbučio patalpose. Seimą atidarė jo rengimo komiteto pirmininkas dr. J. Sungaila, pasveikindamas jo atstovus ir linkėdamas, kad jis praeitų vienybės ir solidarumo ženkle. Sugiedojus Lietuvos Himną ir atkalbėjus invokaciją, pirmininkauti pakviestas Vytautas Kamantas. Prezi-

diuman buvo pakviesti po vieną kiekvieno krašto atstovą. Buvo sudarytos įvairios komisijos, į kurias įėjo ir Brazilijos atstovai: A. Joteikaitė – nominacijų, E. Bacevičienė – mandatų, prel. P. Ragažinskas – nutarimų komisijon.

Iš Pietų Amerikos buvo 18 atstovų. Gausiausios delegacijos buvo Brazilijos ir Argentinos – po 6 atstovus. Brazilijos delegaciją sudarė: A. Joteikaitė, kun. P. Urbaitis, kun. Ant. Saulaitis, E. Bacevičienė, Zizas, prel. Ragažinskas, Ant. Gaulia.

Buvo visa eilė sveikinimų žodžiu ir raštu.

Svarbią progamos dalį sudarė pranešimai – PLB valdybos ir įvairių kraštų atstovų.

PLB seime dalyvavo 206 atstovai.

Po pranešimų buvo diskusijos apie pranešimus.

Nemažai laiko užėmė svarstymas ateities planų, ypač nemaža rūpesčio sukelia finansiniai reikalai, turint dėmesį daugiau paremti kai kurių kraštų lietuvių bendruomenes vadovėliais mokykloms ir tt.

Naujos PLB valdybos rinkimus laimėjo Chicagos kandidatų sąrašas prieš Clevelandiečius. Naują valdybą sudaro: V. Kamantas, J. Juodvalkis, V. Kleiza, D. Kojelytė, S. Kuprys, R. Sakadolskis, t. Ant. Saulaitis, M. Šilkaitis ir A. Paulius.

Garbės teisman išrinkti: J. Sungaila, E. Čuplinskas, V. Skrinckas, P. Vileišis, B. Nemickas ir V. Šernas.

Kontrolės komisijon: V. Kutkus, A. Damušis, K. Keblys, J. Mikaila ir J. Urbonas.

PAMALDOS seimo nariams ir svečiams, kuriose dalyvavo apie 1000 žmonių, buvo laikomos viešbuty, koncelebruojant 13 kunigų.

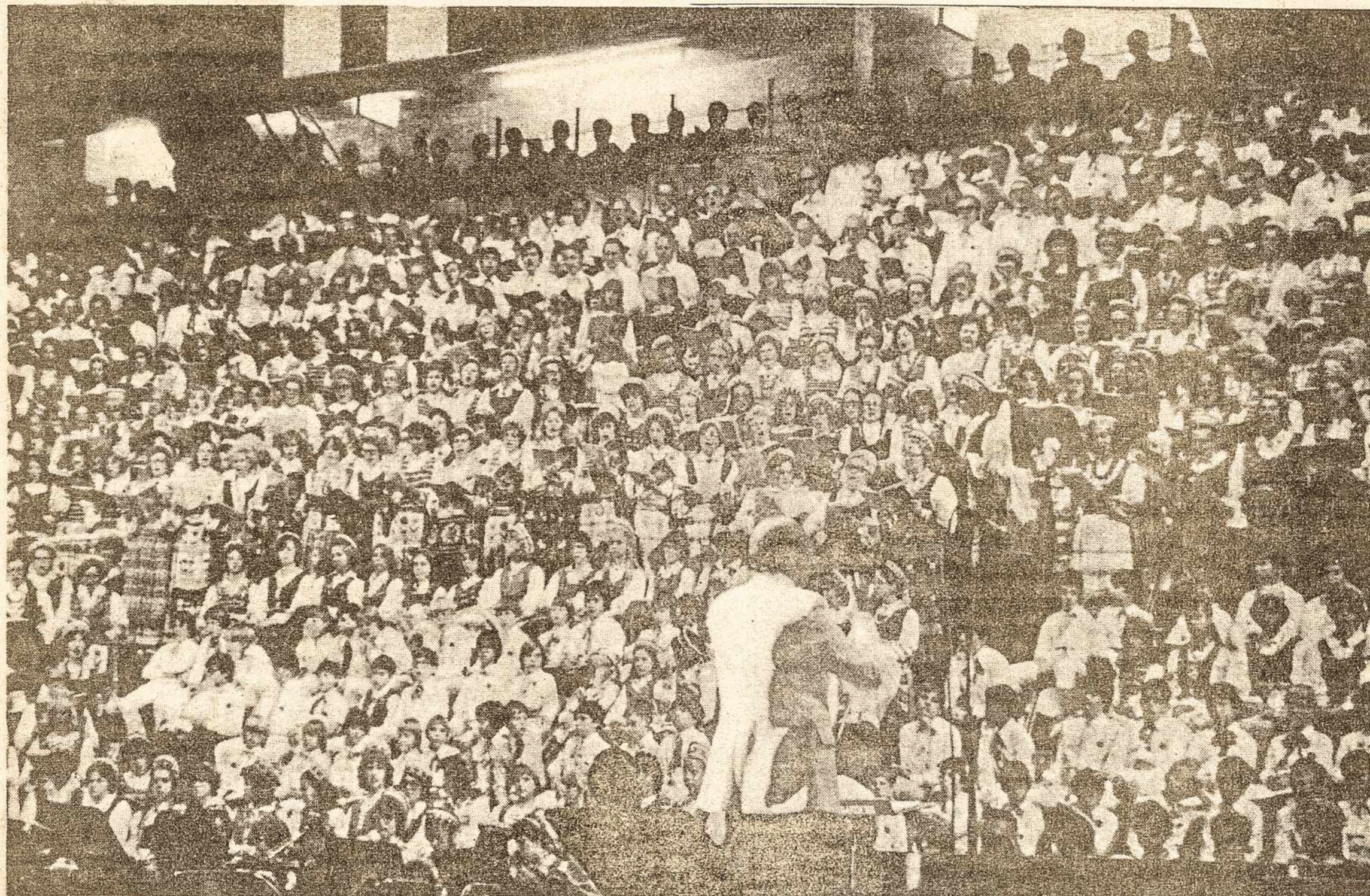
Kitiems PLD dalyviams buvo laikomos Anapilyje, kur dalyvavo apie 4.000. Mišias atnašavo su 18 koncelebrantų vysk. V. Brizgys, pamokslą sakė vysk. Ant. Deksnys.

Liepos 3 ir 4 dienomis iki 14 val. seimo dalyviai intensyviai dalyvavo įvairių PLB veiklos klausimų svarstyme, kaip švietimo reikalai, lietuviybės išlaikymo ir Lietuvos laisvinimo klausimas.

Galop buvo skaitomos ir svarstomos rezoliucijos ir kiti seimo metu padaryti nutarimai.

Seimas praėjo darbingoj nuotaikoj ir jo pasekmės netolimoj ateity bus jaučiamos ir tolimesnių kraštų lietuvių bendruomenėse. Ypatingo pasisekimo susilaukė jungtinio choro – 1500 choristų – DAINŲ ŠVENTĖ. Apie tai sekančiam laiške.

P. Ragažinskas

Penktoji Kanados ir Jungtinių Amerikos Valstybių lietuvių dainų šventės jungtinio choro dalis. Iš viso buvo apie 1400 dainininkų Nuotr. St. Dabkaus

SODYBA "LITUANIKA"

Asmeniniai įspūdžiai Sodybą atidarant.

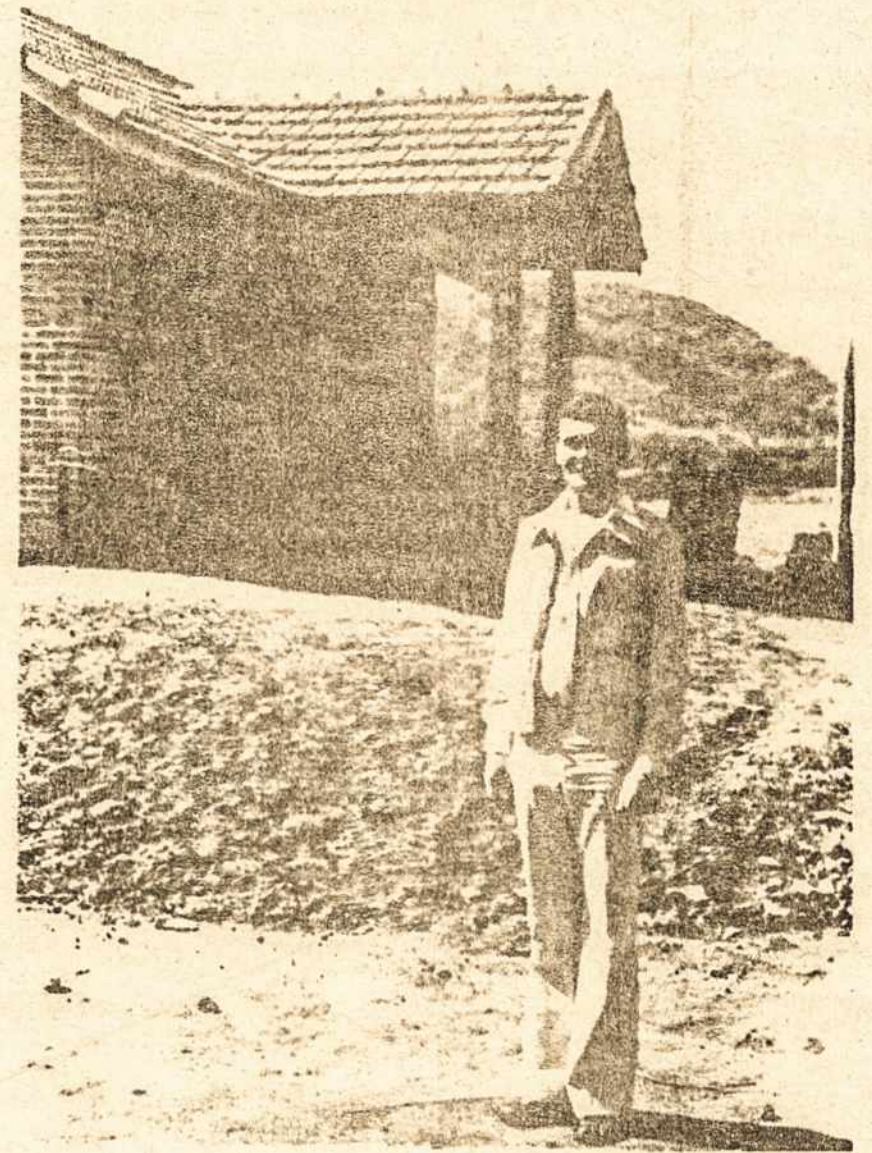
Visuose veiksmuose yra reikalingas vadovas, kuris būtų labiau sumaningas ir apsukresnis betkokiam didesniai ar mažesniai darbui įvykdyti. Žmonės su kūrybiniais gabumais jau gimsta: vėliau jie tik pasitobulina savo srityje ir, įsigiję dar praktikos ir mokslo, tampa vadovais. Mūsų kolonijoje mes turėjome du, o dabar turime ir trečią asmenį, kurie turi tuos gabumus kurti ir vadovauti ir dirbti tik kitų gerovei. Mūsų kolonijoje jie visi dirbo ir tebedirba tik savo tautiečių ir Lietuvos Tėvynės labui ir garbei.

Pirmasis toks vadas mums visiems žinomas ir daugeliui pažįstamas, kuris sunkiausiose mūsų kolonijos valadose (o tikri draugai pažįstami tik sunkiose valandose), ėmėsi padėti neturtingai kolonijai, nes visų beveik imigrantų vaikučiai São Paulo mieste buvo palaidi gatvėse, be mokslo, nes buvo begalinis trūkumas mokyklų ir kur nors surasti vietą mokyklose buvo tiesiog neįmanoma. Toks vadovas pasirodė tuometinis Lietuvos Konsulas Dr. Petras Mačiulis, kuris stebuklingu būdu neturtingai kolonijai padedant, suorganizavo ir pastatė net keturis didžiulius pastatus pradžios mokykloms, su didelėmis salėmis ir scenomis vaidinimams ir kitiems parengimams. Jis pats asmeniškai vadovavo visur ir visuose darbuose. Aš pats nekartą mačiau, kaip jis prikraudavo savo asmeninį automobilį kiek tik tilpdavo cemento ir kalkių maišų ir dar plytų bei kitokių reikalingų statybai medžiagų ir droždavo į Vila Belą ar į kitą statybą, nes kitaip darbininkai, trūkstant medžiagos, pasilikytų be darbo ir lauktų kol bus atvežtas tas materiolas — o jis jau jį įteikdavo bematant. Automobilis jo būdavo tokios išvaizdos kaip „caminhão de aluguel“, bet jis nekreipdavo dėmesio. Po to jis apvažiuodavo visus pažįstamus, ypač specialistus, kviesdamas į talką prie statybos; ir taip darbas virte virė. Ir greitai laiku atsirasdavo pastatas, nors ir pusiau tik gatavas — ir vaikučiai su p. L. Majiene ar mokyt. Lionginu Gaigalu įsiverždavo ir pradėdavo visų taip laukiamos lietuviškos ir braziliškos pamokos. Tai buvo vienas iš pirmųjų kolonijos vadovų, kuris tikrai savo sugebėjimu stebuklus darė, nieko nenusavino, o visa atidavė kolonijai ir išvyko į Tėvynę tolimesniems darbams. Abejōju, ar šiandieną pasiliko dar nors viename jo pastatyta pastate jo atvaizdas. Už didžius ir gerus darbus, dažniausiai taip atsimokama.

Kitas didelių nuopelnų žmogus buvo Kun. Benediktas Sugintas, kuris taip pat be nieko pastatė didžiausią ir puikią Vila Zelinos bažnyčią ir paliko ją kad mes galėtume garbinti Visagalį savo kalba, ir jį pasilikytų per amžius kaip bažnyčia mūsų ainių ainiams. Šiam nusipelnusiam Kunigui, tikiu, kad taip pat vieną dieną bus pastatytas paminklas, kuris per amžius bylotų, kaip reikia mylėti Dievą ir savo artimą ir tautietį.

Dabar, šiek tiek apie trečiąją kolonijos vadovą, kuris jau yra nusipelnęs nemažiau už anuos. Daugelis tuojau paklaus: tai ką gi jis jau tokio yra padaręs? Štai, gerbiemieji: Pirmoje eilėje, kuomet jis dar buvo visiškai jaunas ir, prie to, nelabai geros sveikatos (tuo metu) kunigėlis. Jo pastangomis stojosi klebonija ir jaunimo namai, kurie ir šiandieną tebėra visos beveik kolonijos jaunimo centras. Tenai telpa choras ir kit. Tikras esu, kad statydamas niekuomet nepagalvojo, kad šis pastatas tarnaus visos kolonijos jaunimui, nes apart šito, ko-

Lituanikoj lankosi Venecuelos karo kapitonas Balys Petrusėvičius

lonija turėjo dar tris didžiulius pastatus. Bet, deja, užsidarius durims kituose lietuviškuose pastatuose, beliko beveik tik šitas vienas.

Šiandieną, dėka ir kitiems pasišventėliams, mes dar turime šiojį tokią jaunimo būrį, nors ir neturėdami palankių sąlygų jų auklėjimui, dėl trūkumo patalpų įvairiuose bairuose.

Netikėtina, tas pats kunigas J. Šeškevičius tapo paskirtas Vila Zelinos parapijos Klebonu. Apsigyvenęs savo pastatytoje klebonijoje, savo akimis pamatė, koks begalinis reikalingumas buvo kaip nors sudaryti sąlygas, kad ypač jaunimas galėtų susiburti didesniame skaičiuje ir auklėtis pagal mūsų Tėvynės papročius ir tradicijas. Tokiam lietuviškam centrui surasti vietą buvo nelengva, bet, ačiū Dievui, kaip žemaičiai sako: "Dievas mato neteisybes, tik negreit atitaiso". Tad 1978 m. liepos mėn. 9 yra kolonijai labai reikšminga diena. O diena lyg tyčia išaušo netikėtai graži. Tai braziliškos žiemos rytas. Ir visi skubinosi, kad tik nepavėluotų, kad tik greičiau nuvyktų į tą išsvajotą mūsų kolonijos lietuviško gyvenimo centrą.

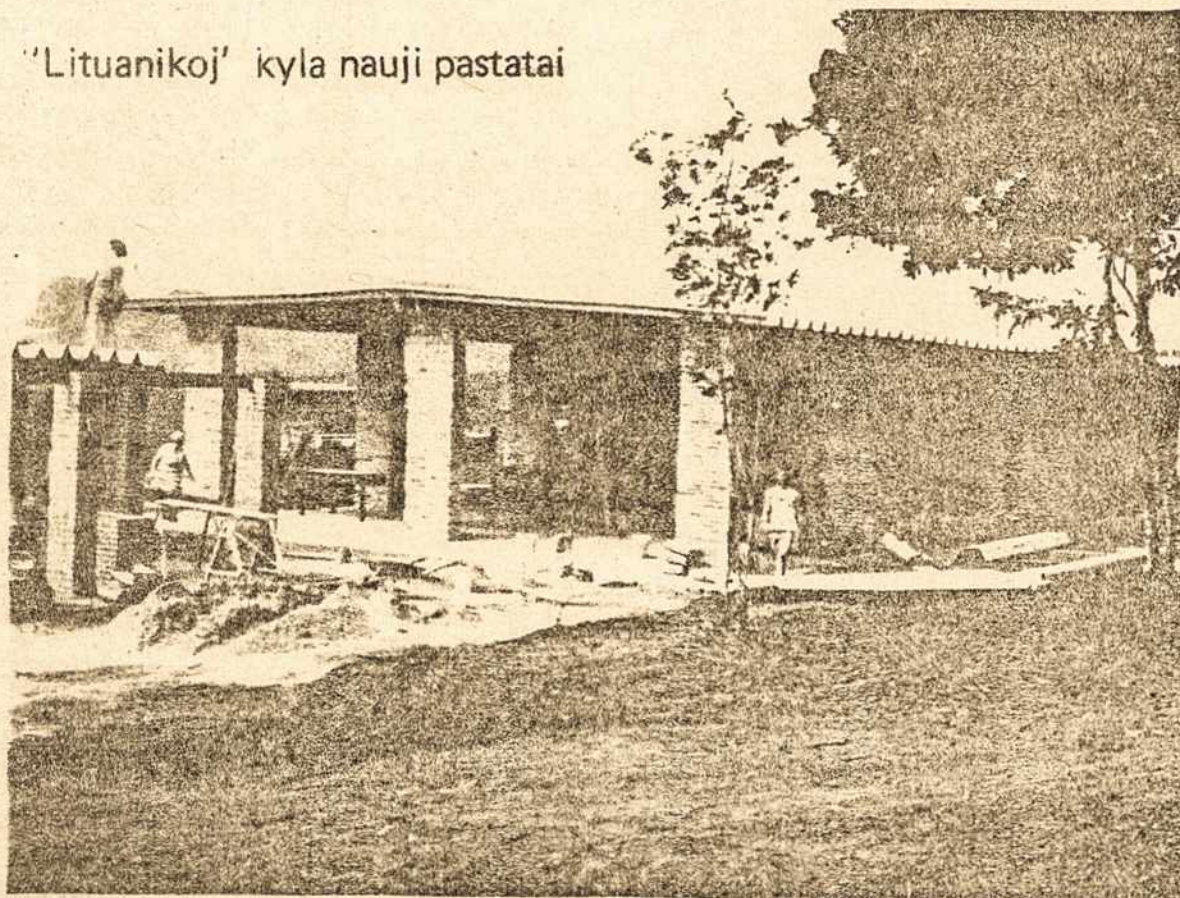
Aš buvau buvęs, gal prieš metus, su būriu lietuvių tos vietos apžiūrėti, ir ta proga beveik buvo nutarta tos žemės pirkimas. Bet tuo pat metu pas mane kilo abejonė, ar apsimoka tokį sklypą pirkti, nes nebuvo jokios garantijos, kad jis galėtų išsivystyti į laukiamą kolonijos centrą. Visi žinojome, kad kun. J. Šeškevičius yra didelių gabumų žmogus ir didelis administratorius, bet sunku buvo įtikėti, kad jis pasiims tą darbą, nes kaipo klebonas 40 tūkstančiu su virš dūšių savo parapijoje, vargiai besurastų laiko šiam naujam ir prakilniam darbui.

Atvykęs į Sodybą iš tikrųjų nustebau. Sustojome prie puikaus naujo pastato. Ir pirmoje eilėje matome kun. Šeškevičių bebėgiojantį ir bebaigiantį paruošiamuosius parengimus ir besižvalgantį su šypsena. Pamaniau: Tikrai ir oats netikėtai į tokį svečių gausumą. Nes tikrai sunku buvo įtikėti.

Namas, prie kurio sustojome, tikriausiai yra skirtas jaunimo stovyklavimui ir bendrai įvairiems pobūviams ir suvažiavimams. Padengta didelis plotas su stalais ir kėdėmis. Nakties metu jis gali tarnauti poilsiui, pritaikant įvairiais būdais. Žinoma, kiekvieną kart bus daromi įvairūs pagerinimai. Tame pačiame pastate, puikiausiai su visais patogumais įrengta virtuvė. Išvietės vyrams ir moterims, kurioms reikalinga mažas perplanavimas, nes paskubomis, matyt, neapsižiūrėta, bet tai vis pradžia. Taip pat nepamiršta erdvūs kambariai šalto ir karšto vandens dušams ir kit.

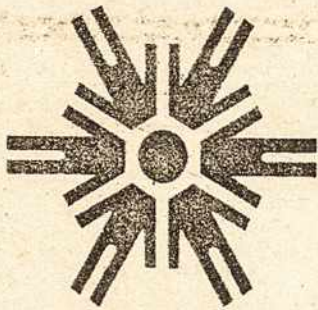
Apžiūrėjęs šį pastatą keliauju toliau. Įdomu pamatyti sklypą, kuris man teko, būk tai, per "sorteio" — N° 11. Surasti buvo nesunku. Nors medinis stulpelis jau ir išsityręs, bet cementinis dar laikosi tvirtai ir laukia, kad dažniau kas pradėtų jį lankyti... Be to, prie kiekvieno sklypo stovi stulpas naujai pastatytas, tiesus lyg kokias žvakė.

"Lituanikoj" kyla nauji pastatai

MŪSŲ ŽINIOS

VILA ANASTÁCIO

Lietuviškos pamaldos paskutinį mėnesio sekmadienį (liepos 30) bus Dr. J. Basanavičiaus rūmuose 9 val. MIŠIAS už a.a. Joną Mažeiką užprašė Albina Mažeikienė.

CURSO DO IDIOMA LITUANO POR CORRESPONDÊNCIA

Informações:

Caixa Postal 4421
01000 SÃO PAULO, SP.

Tai šviesos ir elektrinės jėgos teikėjas kiekvienam sklypo gyventojui. Betrūksta tik prisijungti – ir šviesos problema jau išspręsta.

Beeidamas sutinku ir kitus 'kaimynus'. Jie taip pat apžiūrinėja savo sklypus kaimynystėje. O kadangi dar neaplaistyti, tai kartu pasidžiaugiamė tokiu netikėtu susitikimu. Gal už keletos metų gal susitiksimė kasdien, nes mūsų sklypų atstumas, vienas nuo kito, vos kelios dešimtys metrų.

Dabar visi belaukia tik artezijaninio vandenėlio, kuris rodosi po paskutinių tyrinėjimų, pasirodys tik 300 metrų gilumoje. Įsivaizduoju, kad tas vanduo bus kaip krikštolas, nes tenai tikrai dabar ir dar ilgus metelius jo nepasieks joks užteršimas. (Jei bent vietoje vandenėlio, pasirodytų Snr. petroleo)..

Einu toliau. Didžiausios krūvos medžiagos ir pamatai jau kitam naujam pastatui. Nežinau gerai, kam jis yra skiriamas, bet matosi tikrai, jog bus nemažesnis už tą, kuris jau pastatytas. Su kun. J. Šeškevičium nebuvo galima smulkiau pasikalbėti, nes jis turėjo rūpesčių iki ausų.

Dar toliau matau – ir tvenkinys jau iškastas. Stoviu ir klausau: aplink tylu ir ramu, tik girdisi kaip vandenėlis čiurlena iš šaltinėlių į iškastą tvenkinį. Tai būsima maudyklė. Nors dabar tvenkinio gilumas apie pora metrų, bet iš girdimo vandens tekėjimo į užtvanką, atrodo, jog niekuomet tvenkinyje vandens nestokos. Dabar yra sausros periodas, ir tai iš šaltinių vanduo nesumažėjo. Tai begalinis turtas visiems, kurie svajoja apie maudykles. Tik pamanykite: kai šis tvenkinys bus galutinai sutvarkytas, kur visi galės vasaros karščiuose atsigauti, o apie jaunimą nebetenka nei ką ir bekalbėti – jų stovyklos čia atostogų metu bus perpildytos.

(Bus daugiau)

Kapit. J. Čiuvinskas

Pirmoji jaunimo stovykla "Litanikoj"

LABAI SVARBU IMIGRANTŲ OLIMPIADA

Smulkų aprašymą apie Olimpiados atidarymą ir mūsų kolonijos jaunimo – sportininkų, abiejų tautinių ansamblių ir abiejų chorų – dalyvavimą ir Kultūrinės parodos pradžią Jūs rasite sekančiame „Mūsų Lietuvos“ numeryje. Skaitykite ir saugokite tą numerį, nes jame bus paskelbta ir valandos visų Olimpiados veiksmų, kurie yra tikrai reikšmingi ir iškilmingi. Niekas negali praleisti šios III-čiosios Imigrantų Olimpiados nepamatęs, nes ten dalyvauja mūsų jaunimas ir chorai ir dar bent 30 įvairių tautų su savo folklorinėmis ir sportinėmis grupėmis bei kultūrinėmis parodomis.

Kapit. J. Čiuvinskas

TRISDEŠIMTOS DIENOS MIŠIOS

UŽ

A. A. ALGIRDA MIKUCKI

bus atlaikytos Šv. Kazimiero parapijos koplyčioje sekmadienį (liepos 30 d.) 17 val.

O SÃO PAULO

São Paulo, de 22 a 28 de Julho de 1978

Lituanos recebem novo vigário

Dia 28 de maio, grande acontecimento na paróquia pessoal dos lituanos. São Casimiro: posse do novo vigário. Pe. Francisco Gavenas, salesiano. A celebração foi presidida pelo Bispo Regional, D. Luciano Mendes de Almeida, com a participação do Provincial dos Salesianos. Representantes da comunidade lituana, vindos de todos os bairros e até do interior, tomaram parte na celebração. Este ato não constitui apenas um sinal da vitalidade da colônia lituana no Brasil, mas também a expressão da vontade dos lituanos de sobreviver, na Pátria e na emigração, a todas as restrições e perseguições. A parte artística foi assumida pelo Coral AUSA e o conjunto jovem BUTELE, com cantos e danças folclóricas. Há em São Paulo a colônia conta com 25 mil lituanos e seus descendentes. Mas encontram-se ainda lituanos em outros municípios e Estados. A paróquia está localizada na Rua Juatindiba, 28 — Parque da Mooca.

L I E P A —

S P A U D O S M É N U O

Skaitykime, platinkime ir remkime lietuvišką spaudą.

FÁBRICA DE GUARDA-CHUVAS

Guarda chuvas de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças. Mini-sombrinhas, tipo italiano e alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Inscr. Estadual: 104.519.617

C.R.C.80.882.909/001

R. Coelho Barradas, 104
V. Prudente

Fones: 274.0677 - (Res. 274.1886)
São Paulo

MŪSŲ ŽINIOS

GRĮŽTA ATSTOVAI

Jau pradeda grįžti, vienas po kito, Brazilijos lietuvių bendruomenės atstovai iš Pasaulio Lietuvių Dienų ir Pasaulio Lietuvių Seimo Toronte, Kanadoj.

Turimomis žiniomis, jau sugrįžo Arnaldas Zizas ir Angela Joteikaitė. Jie netrukus papasakos savo įspūdžius ir duos pareiškimus.

Kiti atstovai užtruks ilgiau Kanadoj ir JAV-bėse.

Tenka pasidžiaugti, kad kooptuotas Brazilijos atstovas, gyvenantis JAV-bėse, t. Ant. Saulaitis, yra išrinktas į naują PLB valdybą kaip vicepirmininkas švietimo reikalams.

Sveikiname naująją Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybą ir jai linkime kuo geriausios sėkmės.

ONU ŠVENTĖ

Sekmadienį, liepos 23, Lietuvių Katalikių Moterų D-ja Šv. ONOS šventės proga atsventė visas ONAS ir ONYTES, meldamosios per 11 val. Mišias (kurias atlaikė svečias kun. P. Rukšys) ir sveikindamosios per 16 val. vaišes. Stalą palaimino ir Onas pasveikino savo, klebono ir parapijos vardu kun. Feliksas. Pasukui vyko ir kitų įvairių organizacijų sveikinimai. Gi pačios moterys, prisimindamos savo jaunas dienas, paukščio sparnais skrido Lietuvon, deklamavo, vaidino ir dainavo, vaišindamosios ir vaišindamos atstovus ir svečius.

ONOMS ir LK Moterų Draugijai nuoširdūs linkėjimai ilgai ir sėkmingai darbuotis parapijos, parapiečių ir lietuvių kolonijos labui.

SUSIRINKIMAS KONGRESO REIKALU

Liepos 20 šv. Kazimiero p-jos salėj vyko Brazilijos Lietuvių Jaunimo Sąjungos sušauktas posėdis pradėti tartis ateinančio Jaunimo Kongreso reikalais. Šiuo tikslu atvyko iš JAV-bių, PLJS-gos siunčiamas, dr. RIMAS PETRAUSKAS (neuropsichologijos daktaras). Posėdy dalyvavo, be minėto dr. Petrausko, BLB-nės p-kas Alg. Saldys, BLJS-gos p-kas Arn. Zizas, BL Kunigų vienybės p-kas kun. Pr. Gavėnas, jaunimo ir kitų dalyvių.

Pasitarimas tęsėsi savaitgaly ir sekmadienį LITUANIKOJ, kur susitiko daugiau jaunimo. Jie, tikime, duos apžvalgą ir ML skaitytojams.

Dr. R. Petrauskas taip pat pateiks spaudai savo pergyvenimus ir įspūdžius apie P. Amerikos lietuvių jaunimą, su juo susitikęs Urugvajuj, Argentinoj ir čia, Brazilijoj.

MAŽEJA ML SKAITYTOJAI

Rašo viena skaitytoja:
"Labai širdingai dėkoju už Jūsų mielą laikraštį ML. Jau esu skolinga už cielus 1977 m. ir pusę 1978 m., tai yra 180 kruzeirų. Tai labai Jūsų prašau, kad daugiau nebesiustumėt dėl manęs, nes negalėsiu išsimokėti tokią didelę skolą. Aš gyvenu iš pensijos, o pensija labai maža, mažiau negu "salario minimo". Esu nestiprios sveikatos, beveik visi pensijos pinigai eina į farmaciją ant vaistų. Perėjau jau 75 metų slenkstį, o mano vyras jau 80 metų; jis irgi laikosi tik na baze de vaistai. Todėl nenoriu daugiau likt skolinga: užsimokėsiu už šiuos pusantų metų; ir nebesiūskit daugiau laikraščio, nes aš nebemokėsiu daugiau, kaip tik tai ką esu skolinga".

Atsiranda vis daugiau mūsų skaitytojų, kurie parašo, kad negali daugiau užsimokėti už laik-

raštį – ir atsisako. O kiek tų, kurie neužsimoka, ir nieko neparašo?

Iš ko laikraštis laikysis, jei trūksta apmokamų prenumeratų, kai tuo tarpu viskas brangsta – ir popieris, ir spaudos medžiaga, ir spaustuvininko darbas? ..

UŽSIMOKĖJO PRENUMERATA

Izidorius Saulytis	Cr\$. 160
Jonas Kazlauskas	150
Juozas Grigas	255
Teofila Labuckienė	100
Eng. Sergio Liblik	255
Gražvydas Bačelis	1.000
Vanda Ramanauskas	320

Ona Šablevičienė	100
Stasys Gimbutis	150
Jonas Tyla	255
Stasys ir Marija Rėmenčius (garb. leidėjai)	1.000
Aleksas Mikalauskas	500
Kleopasė Makuškienė	160
Natalina Giedraitis	450
Juozas Masiulis	300
Aug. Gogelis	250
Petras Bareišis	300
Aleksas Vinkšnaitis	500
Elzė Vaičaitienė	150
Bronius Martinaitis	150
Ignas Juknevičius	150
Ona Šliumbienė	150
Daniela Ruzgaitė	150

LIETUVIŲ

SĄJUNGOS-ALIANÇA

PIETŪS

IVYKS RUGPIŪČIO 13 D.

13 VALANDA

Rua Lituania, 67 - Moóca

Visi, kurie gerbia savo tėvų kalbą, yra kviečiami pamatyti Anatolijaus Kairio 3 veiksmų drama

ELDORADO

kuri bus vaidinama rugpiūčio mėn. 6 d. 16 val. V. Zelinoje Seselių Pranciškiečių salėje.

Prašome pakvietimus pasirūpinti iš anksto ir nesivėluoti į programą.

Dramos mėgėjų ratelis „Žilvitis“

SEMANÁRIO NOSSA LITUÂNIA

MŪSŲ LIETUVA

Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, SP.

Director responsável
VYTAUTAS BACEVIČIUS

Redige: Equipe Editorial
Administrador: Stanislo Šileika

METINĖ PRENUMERATA: 150 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 700 kr. Paskiro numerio kaina: 3,00 kr. Užuojautos ir sveikinimai nuo 60 kr. pagal didumą. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija. Čekius rašyti: "Stanislo Šileika" vardu.

Straipsnius ir korespondenciją redakcija taisy, pertvarko savo nuožiūra. Nenaudoti raštai grąžinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos ir leidėjų nuomonę. Už skelbimų kalbą ir turinį redakcija neatsako. Laikraštis spausdinamas pirmadienį; vietinės žinios ir pranešimai 9-10 puslapiams redakcijai išteiktini neveliau kaip iki sekmadienio vakaro.